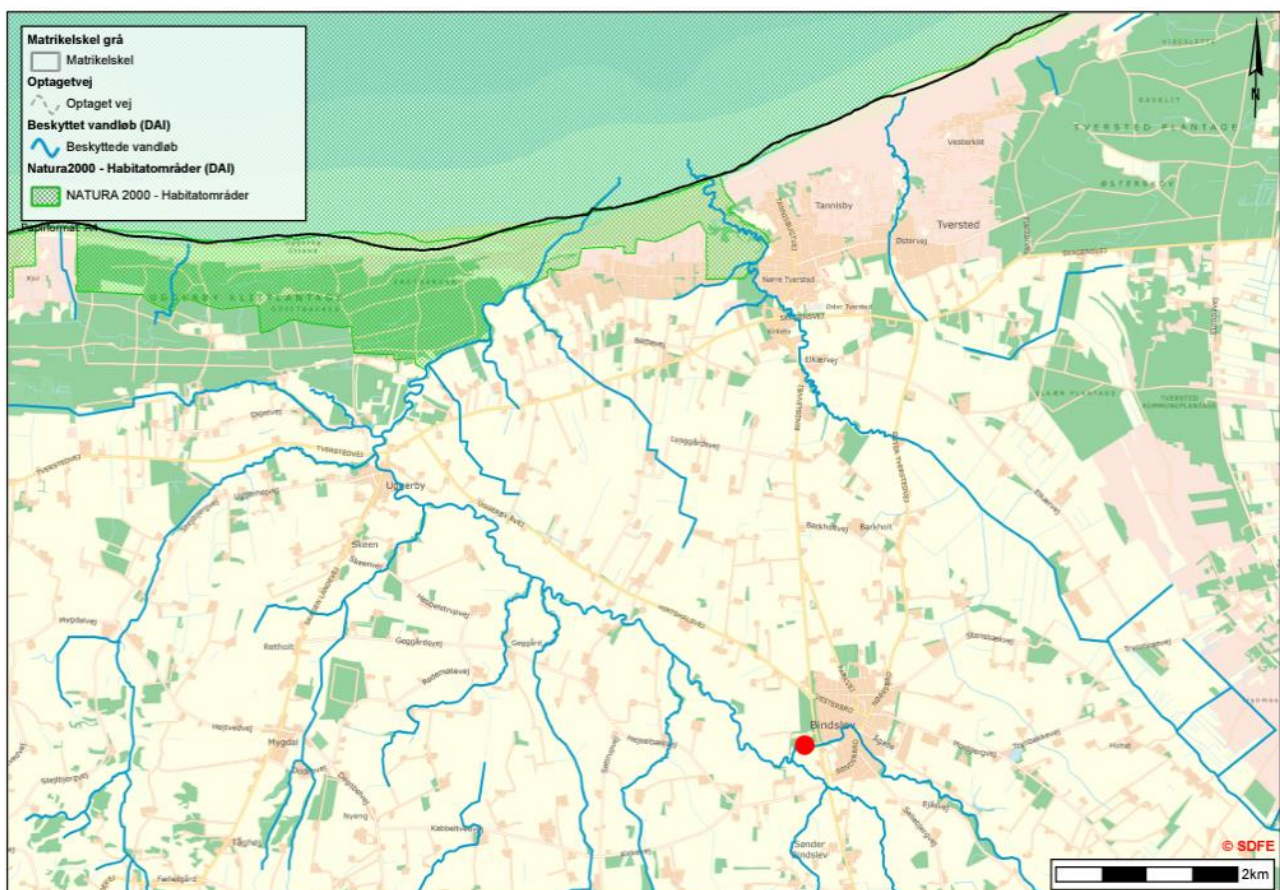

Natura 2000 og Bilag IV arter

Vurdering af projektets indvirkning på Natura 2000 området "Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb" og bilag IV arter

Projektet ved Bindslev Elværk ligger ca. 10 km opstrøms fra hvor Uggerby Å løber igennem Habitatområderne "H5 Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb Natura 2000-område nr. 5 og videre ud i havet i det marine Natura 2000 område "H1 Skagens Gren og Skagerrak". Derudover er der i fugleflugtslinje 8 km til Habitatområdet "H3 Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose" og 9 km til Habitatområdet "H214 Tolne Bakker. "

Natura 2000 områder markeret med grøn skravering.

Beskrivelse af Natura 2000 områderne

Natura 2000-område nr. 5 Habitatområde H 5 "Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb"

Natura 2000-området har et areal på 717 ha, hvoraf over 6 % udgøres af hav, og 535 ha er statejet. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H5.

Området består mest af vidtstrakte og sammenhængende grønne klitter beliggende omkring Uggerby Å's udløb, og med udbredte bestande af karakteristiske og typiske arter. Desuden skal fremhæves de mange øvrige klittyper, herunder nydannede klitlavninger, med en spændende udvikling i plantesuccessionen. Herudover må fremhæves et artsrigt rigkær. En stor del af Uggerby Klitplantage indgår også i området. Området rummer også et værdifuldt dyreliv og en del sjældne planter. Området er udpeget for at beskytte en række naturtyper, især klitnatur og flere arter knyttet til vandløb.

I området findes der flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten national eller international betydning. De er værdifulde, fordi der er tale om så store sammenhængende klitområder i noget nær naturlig tilstand, dvs. med fri dynamik, naturlige vandstandsforhold og et veludviklet og varieret planteliv. Således forekommer en stor del af regionens grønne klitter i området. Af andre vigtige naturtyper i området bør især nævnes en lavning med rigkær, samt en ny- og gendannet klitlavning på Uggerby Strand. Der er kun beskedne arealer med skovnatur, hvoraf elle- og askeskov langs Uggerby Å udgør det største areal.

Området rummer nogle af de største danske bestande af blodrød storkenæb, samt vigtige bestande af sortbrun blåfugl og bilag IV-arten strandtudse. Havlampret er fundet i Uggerby Å. Der er også de rødlistede plantearter baltisk ensian, bredbladet kæruld, pukkellæbe og vendsysselgøgeurt.

Tre delområder af Natura 2000-området er omfattet af fredninger.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 5

Naturtyper: Forklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) Havtornklit (2160) Grårisklit (2170) Skovklit (2180) Klitlavning (2190) Enebærklit* (2250) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Å-mudderbanke (3270) Urtebræmme (6430) Rigkær (7230) Stilkege-krat (9190) Skovbevokset tørvemose* (91D0) Elle- og askeskov* (91E0)

Arter: Havlampret (1095) Bæklampret (1096) Odder (1355) Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området.

Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2 (* angiver at der er tale om en prioriteret naturtype).

Ifølge basisanalyse 2016-2021 er omkring halvdelen af enebærklitten i god tilstand ved 2. kortlægning, mens resten var i moderat tilstand, dog var en lille del i ringe tilstand, fortrinsvis pga.

forekomst af invasive arter. Lidt under halvdelen af områderne med grå/grøn klit er ændret fra høj tilstand til god tilstand mellem de to kortlægninger, hvilket kan skyldes, at der ved 2. kortlægning blev registreret invasive arter på 1-10 % af størstedelen af arealet med grå/grøn klit. En større andel af klitlavningerne var i moderat tilstand i ved 2. kortlægning sammenlignet med 1., hvilket dels skyldes tilgroning med vedplanter og dels forekomst af invasive arter.

På en relativt stor andel af klitlavningerne er dækningsgraden af buske og træer på over 10 %, hvilket er en potentiel trussel mod naturtypen.

I den grå/grønne klit er der en stor dækning af middelhøje og høje urter – det er naturligt for typen, som er præget af marehalm og hjælme. Tilgroningen med vedplanter er et potentielt problem for den grå/grønne klit – især rynket rose er et problem, men også forekomsten af bjergfyr og sitkagran er en potentiel trussel.

Natura 2000-område nr. 1, Habitatområde H1 "Skagens Gren og Skagerrak"

Natura 2000-området har et areal på 270.295 hektar, hvoraf 531 ha er landfast, og 188 ha er statsejet. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H1.

Området består primært af hav, men omfatter også 531 ha lysåbne naturtyper. Den marine del af området inkluderer naturtypen sandbanker. Den terrestriske del af Natura 2000 området ved Skagens Gren ligger mere end 25 km væk, og påvirkes ikke på nogen måde.

Den marine del har følgende udpegningsgrundlag: Sandbanke (1110) og Marsvin (1351). I basisanalysen 2022-2027 blev stavsild (1103) tilføjet. De nærmeste udpegede sandbanker ligger 1800 meter nord for munden af Uggerby Å. I basisanalysen angives truslerne mod det marine udpegningsgrundlag at være fiskeri med bundslæbende redskaber, der kan påvirke undervandsvegetation og dyreliv negativt samt garnfiskeri, der kan udgøre en trussel mod marsvin.

Stavsilden er en vandrefisk, der yngler i ferskvand og vokser op i havet. Der er ikke sikkert kendskab til, at arten nogensinde har ynglet i de danske vandløb. Herhjemme træffes den som en gæst fra landene syd for Danmark, hvor den gyder i de store mellemeuropæiske vandløb. Efter gydning vandrer den mod nord og træffes bl.a. langs de danske kyster. Stort set alle de registreringer der sker af stavsild herhjemme gøres i havet, og kun ganske få individer er truffet i vandløb. Derfor betragtes den blot som en strejfer. Af samme grund har de danske vandløbs tilstand ingen direkte betydning for artens forekomst herhjemme. I Danmark er arten truffet i størst antal langs vestkysten, hvor arten sammen med andre fiskearter samler sig omkring havneanlæg fx ved sluserne i Hvide Sande og Thorsminde. I NOVANA-programmet er arten eftersøgt i de vandløb, hvor arten indgår i de pågældende habitatområdernes udpegningsgrundlag. Stavsild er ny på områdets udpegningsgrundlag, og der er derfor ikke registreringer af arten i NOVANA-

programmets overvågning. Det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at give en nærmere beskrivelse af bestanden i området. Stavsild er aldrig fundet i Uggerby Å, og det vurderes at projektområdet ikke er yngle- eller rastested for stavsild.

Det vurderes at projektet ikke på nogen måde vil kunne påvirke leve- eller rastesteder for hverken marsvin eller stavsild i selve Natura 2000 området.

Væsentlighedsvurdering efter habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1a for projektets indvirkning på Natura 2000 områderne "Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb"

Da projektet påvirker Uggerby Å, der løber igennem et Natura 2000, laves der en væsentlighedsvurdering efter habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1, af forslagens virkninger på områderne.

Naturbeskyttelseslovens § 36, stk. 3 og 4, implementerer habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, der har følgende ordlyd: *"Stk. 3. Alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. På baggrund af konklusionerne af vurderingen af virkningerne på lokaliteten, og med forbehold af stk. 4, giver de kompetente nationale myndigheder først deres tilslutning til en plan eller et projekt, når de har sikret sig, at den/det ikke skader lokalitetens integritet, og når de - hvis det anses for nødvendigt - har hørt offentligheden."*

Hjørring Kommune foretager derfor en vurdering af, om det kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke den udpegede lokalitets gunstige bevaringsstatus væsentligt (væsentlighedsvurdering).

Det vurderes, at projektet på ingen måder kan påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for habitatområdet Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose, Tolne Bakker eller andre terrestriske habitatområder længere væk, da der ikke sker aktiviteter, der kan påvirke på den afstand over land.

Det vurderes, at projektet ikke har en væsentlig påvirkning af Natura 2000-område nr. 1, Habitatområde H1 "Skagens Gren og Skagerrak". Den terrestriske del ligger mere end 25 km væk,

og bliver derfor ikke påvirket. Uggerby Å løber ud i Natura 2000 området, men projektet vil ikke kunne påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget væsentligt.

Det vurderes, at projektet ikke vil kunne påvirke naturtyper eller arter uden for vandløbet i Natura 2000-område nr. 5 Habitatområde H 5 "Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb", da vandstanden i åen nedstrøms projektet vil være uændret.

I selve vandløbet er der følgende udpegninger, som potentielt kunne påvirkes: Å-mudderbanke (3270), urtebræmme (6430), Vandløb (3260), havlampret (1095), bæklampret (1095) og odder (1355).

De tre habitatnaturtyper er ikke kortlagt. Vandløbsudpegningen følger Uggerby Å og der er å-mudderbanke og urtebræmmer spredt langs hele forløbet af Uggerby Å igennem habitatområdet.

Da vandstanden ikke ændres der og projektet ikke påvirker med næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer vurderes det at vegetationen og mudderbankerne ikke påvirkes.

Urtebræmmerne langs Uggerby Å består af næringskrævende højstauder. Der er dominans af lodden dueurt, tagrør, rørgræs, alm. mjødukt, skovkogleaks og gul iris. Der er ikke fundet rødlistede eller fredede arter.

Både bæklampret og havlampret er på udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 5. Havlampret er desuden rødlistet.

Fisketrappen ved Bindslev Elværk udgør en spærring for havlampret og sandsynligvis også bæklampret. Mens bæklampretten i dag findes udbredt i hele Uggerby Å-systemet er havlampretten udelukkende set nedstrøms fisketrappen, hvilket indikerer den fungerer som en totalspærring for denne art.

Udover at potentielle ynglehabitater opstrøms bliver tilgængelige vil det nye stryg med sten og grus i selve projektområdet også udgøre et ynglehabitat for havlampretten.

Fjernelsen af spærringen ved Bindslev Elværk vurderes således ikke at påvirke bæklampretten væsentligt, mens projektet forventes at forbedre levevilkårene for havlampretten.

Odder er er både på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området og er beskyttet igennem Habitatbekendtgørelsen (bilag IV-art).

Odderen måler 100-130 cm og med en vægt på 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner) er den et af Danmarks største rovdyr. Odderen lever især i store dele af Jylland. Odderen lever hovedsageligt af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Fisk i størrelsen 10-15 cm foretrækkes, de foretrukne ål er dog en smule længere. Frøer kan også udgøre en del af føden, og indimellem tager odderen også små pattedyr, fugle og krebsdyr. Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende

vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder.

Odderen er nataktiv og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under trærodder eller under buske. Både hanner og hunner hævder territorium, men hannens er større end hunnens, og kan strække sig over mere end 10 kilometer vandløb. Kun i parringstiden færdes hannen og hunnen sammen.

For at odderen yngler, skal der i dens territorium være skjul eller fristeder i form af rørskov, krat eller anden bevoksning. Der skal også være ringe menneskelig aktivitet, det vil sige et minimum af færdsel, lystfiskeri og jagt. Findes der tilstrækkelige skjul, er odderen mere tolerant overfor menneskelige forstyrrelser. Det må forventes, at der findes odder i projektområdet, men det vurderes at der er for meget forstyrrelse fra elværket og legepladsen til at de bruger projektområdet som yngle- eller rasteområde.

Odder spreder sig rundt i vandløbssystemet, og der kan muligvis træffes oddere, der normalt lever i Habitatområdet.

Det vurderes at projektet kun bevirker en midlertidig forstyrrelse under etableringen. Fordi projektet skaber bedre levevilkår for flere forskellige arter fisk, vil odderen på sigt få bedre vilkår i hele Uggerby Å systemet. Det vurderes dog at der ikke er tale om en væsentlig påvirkning, og at der slet ikke vil være en påvirkning af yngle- eller rastesteder i habitatområdet.

I henhold til habitatdirektivets artikel 12 skal EU-medlemslande indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller udenfor. Bilag IV-arterne er ligeledes beskyttet efter § 29 a i naturbeskyttelsesloven. Bilag IV-arterne må ikke bevidst forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet er gældende i forhold til alle livsstadier. Yngle- eller rasteområder må ligeledes ikke beskadiges eller ødelægges. Ifølge DMU's faglige rapport nr. 635 vedrørende habitatdirektivets bilag IV arter forventes det, at der omkring selve indsatsstrækningen vil forekomme en udbredelse af dværgflagermus og vandflagermus, markfirben, strandtudse og spidssnudet frø.

Der er observeret flagermus i området. Det drejer sig sandsynligvis om vandflagermus, der fouragerer over vandet og måske også dværgflagermus, der fouragerer i kanten af skovområderne. Ingen af de berørte beskyttede naturtyper indeholder potentielle yngle- eller rastesteder for flagermus. Skoven omkring shelters og krolfbanen blev plantet i mellem 1979 og 1985. Den er altså relativ ung, og ved besigtigelsen fandtes heller ingen hule træer eller andre potentielle rastepladser eller ynglepladser for flagermus. Da området med højstammet skov er større end 0,5 ha og offentligt ejet, er skoven automatisk fredskov. Miljøstyrelsen har givet

dispensation til rydning af en del af skoven, og har ligeledes vurderet at rydningen ikke vil ødelægge leve- eller rastesteder for flagermus eller andre bilag IV-arter.

Det vurderes, at området ikke er potentielt levested for nogle af de andre bilag IV arter, der er truffet i kommunen på nær odder, der er talrig i Uggerby Å systemet, og som sandsynligvis også strejfer igennem moseområderne langs bredden.

Mosen og engen er ikke egnede levesteder for hverken spidssnudet frø eller strandtudse, og de dele af overdrevet, der bliver påvirket, ligger helt neden ved åen, og er ikke egnet levested for markfirben. De nærmeste konkrete fund af de tre nævnte arter er mere end 4 km væk.

Kommunen vurderer, at tilstandsændringen ikke forringer levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV. Odder vil sandsynligvis få bedre muligheder for at finde føde, når spærringen er fjernet, og fisketrappen vil heller ikke længere være en barriere for odderens færden i åen.

Der er ikke fundet nogen fredede eller rødlistede dyr eller planter i området, og det vurderes, at naturtilstanden ikke er høj nok i det berørte område til at være levested for nogen af dem på nær de fredede paddearter som skrubbtudse og butsnudet frø.

Der er observerede flere rødlistede fuglearter i området, hvoraf de vigtigste er vandstær, der er fast trækfugl og vintergæst samt isfugl og bjergvipstjert, som ses hele året. Der er ikke rapporteret om ynglefund, men evt. kasser tages ned inden ynglesæsonen starter og sættes op igen bagefter. Det vurderes at isfugl ikke yngler i projektområdet pga. forstyrrelser.

Stryget vil give nye levesteder for alle de tre nævnte arter.

Vurdering af projektet ift. Natura 2000 områder og bilag IV-arter

Hjørring Kommune vurderer, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke nogle Natura 2000 områder væsentligt, og at der derfor ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000 områderne i nærheden jf. § 6 Bekendtgørelse 2021-11-12 nr. 2091 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ligeledes vurderes det, at projektet ikke forringer naturtyper og levesteder for arter eller forstyrrer arter inden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, som området er udpeget for jf.

Naturbeskyttelsesloven § 36 stk. 4.

Hjørring Kommunes vurdering er foretaget på baggrund af egen vurdering af projektet, det foreliggende datagrundlag og andre oplysninger om områderne, og vurderet i forhold til Natura 2000 basisanalysen og Natura 2000-planerne.